

246951

ความหมายของการข้ดขึ้นอำนาจบดเส้ไคมผ่านการเล่นเรื่องในภาพยนตร์ไทย
ระหว่าง พ.ศ. 2513-2550

นางสาวชัชวาลย์ กิจวิมล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

246951

00251490

ความหมายของการขั้วขึ้นอำนาจของสังคมผ่านการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทย
ระหว่าง พ.ศ. 2513 – 2550

นางสาวจิตขวัญ กิจวิศาละ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 9 8 5 4 5 2 0 2 8

**MEANING OF COUNTER - SOCIAL POWER THROUGH NARRATIVE FORM OF
THAI FILMS DURING 1970 – 2007**

Miss Kajitkwan Kijvisala

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy (Communication Arts) Program in Communication Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความหมายของการขัดขึ้นอำนาจของสังคมผ่านการเล่า
เรื่องในภาพยนตร์ไทย ระหว่าง พ.ศ. 2513 – 2550

โดย

นางสาวจิตขวัญ กิจวิสาละ

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(ดร.จิรบุญย์ ทศนบรรจง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณินี ดันธุนิตย์)

ขจิตขวัญ กิจวิสาละ : ความหมายของการขัดขึ้นอำนาจของสังคมผ่านการเล่าเรื่อง
ในภาพยนตร์ไทย ระหว่าง พ.ศ. 2513 – 2550. (MEANING OF COUNTER –
SOCIAL POWER THROUGH NARRATIVE FORM OF THAI FILMS DURING
1970–2007) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 337 หน้า.

246951

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการประกอบสร้างความหมายให้แก่บุคคลและกลุ่มคนที่
ขัดขึ้นอำนาจของสังคม ผ่านระบบสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทย และศึกษาผลลัพธ์จากกระบวนการ
ประกอบสร้างความหมาย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร อุดมการณ์ และอัตลักษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์
ตัวบท (textual analysis) ทำการศึกษากาพย์นิพนธ์ที่มีเนื้อหาว่าด้วยการต่อสู้ของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่
ลุกขึ้นมาปฏิบัติการเพื่อปฏิเสธอำนาจควบคุมของสังคมที่ถูกสร้างขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2513 - 2550

ผลการวิจัย พบว่า จากจำนวนภาพยนตร์ทั้งสิ้น 57 เรื่อง ในด้านกระบวนการประกอบสร้างความหมาย
ภาพยนตร์ประเภทขัดขึ้น ต่อสู้อำนาจของสังคมนั้น มีทั้งหลักไวยากรณ์ที่ไม่ต่างจากหลักการเล่าเรื่องในภาพยนตร์
ทั่วไป แต่ในอีกด้านก็มีลักษณะเฉพาะในกระบวนการประกอบสร้างความหมายผ่านการเล่าเรื่องในองค์ประกอบ
ด้านตัวละคร โครงเรื่อง ตอนจบ แก่นเรื่อง และการสร้างพื้นที่จริงลงในตัวบทภาพยนตร์

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขัดขึ้นกับสังคมพบว่าผู้ขัดขึ้นในภาพยนตร์ถูกประกอบสร้างให้มี
ความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและสังคม มีมิตรหลายลักษณะ แต่ครั้งหนึ่งกลับเป็นมิตรที่เป็นอุปสรรคในการต่อสู้
ขณะที่ในกลุ่มศัตรูมักพบแต่ศัตรูในระดับปัจเจกบุคคลเป็นส่วนใหญ่ มีศัตรูเพียงส่วนน้อยที่จะเป็นระดับสถาบัน
หรือสังคม

ในด้านอุดมการณ์ แม้จะเป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องผู้ขัดขึ้นอำนาจของสังคม แต่ครั้งหนึ่งของภาพยนตร์
กลับประกอบสร้างอุดมการณ์ให้ผู้ขัดขึ้นถอยออกจากการต่อสู้ ทั้งนี้ยังพบการทำงานของอุดมการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
ลักษณะทางชนชั้น (Non- class Ideology) ที่ทำงานเป็นดาชา้ยสนับสนุนอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นโดยตรง
(Class Ideology) เพื่อสนับสนุนการต่อสู้ ได้แก่ อุดมการณ์ความมีน้ำใจ การประกอบอาชีพสุจริตไม่ผิดจารีต
ความมุ่งมั่นในวิชาชีพ และความขยัน

ในด้านอัตลักษณ์ ผู้ขัดขึ้นถูกประกอบสร้างให้เป็นชายมากกว่าหญิง อายุตั้งแต่ 15 – 60 ปี อาจเป็น
ชนชั้นล่างหรือชนชั้นกลาง มีการศึกษาไม่สูงนัก มีทั้งที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานทั่วไป และอาชีพที่ผิดจารีตของ
สังคม บุคลิกเรียบร้อย ปฏิบัติดีต่อครอบครัวและคนที่อ่อนแอกว่า มีน้ำใจ รักเพื่อนและขยัน พวกเขาถูกลุกขึ้นมา
ต่อสู้ (active) กล้าปกป้องสิทธิของตนเอง แต่ส่วนน้อยที่จะก้าวไปสู่การปกป้องสิทธิของคนอื่นและสังคม

สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์.....

ปีการศึกษา...2553.....

ลายมือชื่อนิติ.....ขจิตขวัญ กิจวิสาละ.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

498 54520 28 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS : MEANING / COUNTER - SOCIAL POWER / NARRATIVE / THAI FILMS

KAJITKWAN KIJVISALA : MEANING OF COUNTER – SOCIAL POWER

THROUGH NARRATIVE FORM OF THAI FILMS DURING 1970 – 2007.

ADVISOR : ASSOC.PROF.KANJANA KAEWTHEP, Ph.D., 337 pp.

246951

The aim of this research is to study the process of the meaning construction for individual and a group of individuals who counter social power through system of narrative form of Thai films. It is also aimed to study the outcome of the meaning construction process that compose of relationship between characters, ideology and identity by using textual analysis studying on an individual or people who were uprising against the social power during 1970-2007 film.

The result of this research found that, from 57 studied movies, in a term of the meaning construction process, the social-counter power film genre, on one hand, has shared a common narrative structure to the other sorts of film. On the other hand, it has its specific character of the meaning construction process in terms of character, plot, theme and a construction in real and seemingness spaces.

In the part of relationship between the resistant and public, this research discovered that the resistant in the films have been constructed as a person who has good relationship with their family and society. They also have various sorts of friends but a half of them are friends that incommode their fighting. Meanwhile enemy they have faced mostly are in form of personal level, only less of them are in form of institutional or social level.

In the part of ideology, although, these films have told stories about the counter-social power people, half of them ideologically made these resistant retreating from their fights. Moreover, it has discovered a function of a non-class ideology that works supportively with a class ideology in order to support the fights. Non-class ideologies are namely generosity, a legal occupation in accordance with social norm, enthusiasm and sedulousness.

In the part of identity, the resistant have been majorly constructed as a man, age between 15-60 year olds. They might be a lower or middle class man with a low education who is a white-collar shirt or a person who works dissonantly to social norm. They have a proper manner, generosity and sedulousness. They provide a well treat to their own family as same as to weakling and love to their friend. They actively protect their own rights but less of them are progressively protect rights of the others or of the public.

Field of Study : Communication Arts

Student's Signature Kajitkwan

Academic Year : 2010

Advisor's Signature Kanjana

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	24
ปัญหำนำการวิจัย.....	24
ขอบเขตในการวิจัย	25
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	26
บทที่ 2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	28
แนวคิดเรื่องอำนาจของสังคม	29
แนวคิดเรื่องอุดมการณ์.....	36
แนวคิดการเล่าเรื่องในการต่อสู้ทางอุดมการณ์	51
แนวคิดเรื่องผลผลิตของอุดมการณ์.....	60
แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเล่า	64
องค์ประกอบในการเล่าเรื่อง.....	70
แนวคิดเกี่ยวกับสัญวิทยา	114
แนวคิดเกี่ยวกับขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม.....	122
กรอบแนวคิด.....	126
บทที่ 3. ระเบียบวิธีวิจัย	127
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	127
การเก็บข้อมูล.....	130
วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
เหตุผลที่เริ่มศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513	135

บทที่ 4. กระบวนการประกอบสร้างความหมายให้แก่บุคคลและกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจ	
ของสังคม ผ่านระบบสัญญาณของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์	136
เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มภาพยนตร์: มุมมองและประเด็นในการต่อสู้	136
การจัดกลุ่มภาพยนตร์ตามมุมมองและประเด็นในการต่อสู้	139
การผสมผสานกลวิธีตามทฤษฎีอุดมการณ์และทฤษฎีการเล่าเรื่องในการประกอบ	
สร้างความหมายให้แก่บุคคลและกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจของสังคม	156
การผสมกันระหว่างความจริงกับความลวง	161
การทำการนิยกว่าเป็นกรณีทั่วไป	176
การยอมรับอุดมการณ์หลักอย่างเป็นธรรมชาติ	180
การวิเคราะห์คุณลักษณะภาพยนตร์แนวครอบงำและชัดเจน/ต่อต้านอำนาจของ	
สังคม	186
บทที่ 5. ความสัมพันธ์: ผลลัพธ์ที่ได้จากการประกอบสร้างความหมายให้แก่บุคคล	
และกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจของสังคมผ่านระบบสัญญาณของการเล่าเรื่อง	
ในภาพยนตร์	215
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชัดเจนกับสังคม	215
ความสัมพันธ์ของผู้ชัดเจนกับคนอื่น ๆ ในสังคม	222
มิตรที่ปรากฏในภาพยนตร์	222
ศัตรูที่ปรากฏในภาพยนตร์	233
บทที่ 6. อุดมการณ์: ผลลัพธ์ที่ได้จากการประกอบสร้างความหมายให้แก่บุคคล	
และกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจของสังคมผ่านระบบสัญญาณของการเล่าเรื่อง	
ในภาพยนตร์	242
การแบ่งประเภทและนิยามของอุดมการณ์ชัดเจนอำนาจของสังคมในภาพยนตร์ ..	242
การวิเคราะห์อุดมการณ์ชัดเจนจำแนกตามมุมมองและประเด็นในการต่อสู้	248
รูปแบบในการประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์	250
อุดมการณ์ที่ปรากฏในภาพยนตร์เกี่ยวกับบุคคลหรือกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจของ	
สังคมกลุ่มต่างๆ	264
บทที่ 7. อัตลักษณ์: ผลลัพธ์ที่ได้จากการประกอบสร้างความหมายให้แก่บุคคล	
และกลุ่มคนที่ชัดเจนอำนาจของสังคมผ่านระบบสัญญาณของการเล่าเรื่อง	
ในภาพยนตร์	269

	หน้า
อัตลักษณ์ด้านต่างๆที่นำมาวิเคราะห์.....	269
อัตลักษณ์ของบุคคล และกลุ่มคนที่ขัดแย้งอำนาจของสังคมจากการประกอบ สร้างผ่านระบบสัญญาณในภาพยนตร์.....	271
ภาพรวมอัตลักษณ์ของตัวละครที่ขัดแย้งอำนาจของสังคม.....	277
บทที่ 8. การวิเคราะห์การประกอบสร้างความหมาย ความสัมพันธ์ อุดมการณ์ และอัตลักษณ์ในภาพยนตร์เรื่อง “เทวดาเดินดิน” และ “สุดเสน่หา”.....	285
การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง “เทวดาเดินดิน”.....	289
การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”	297
บทที่ 9. บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	302
บทสรุป.....	302
อภิปรายผล.....	317
ข้อเสนอแนะ.....	326
รายการอ้างอิง.....	331
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	337

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1-1 ตารางเปรียบเทียบกระบวนการทัศน์เชิงเหตุผลและกระบวนการเล่าเรื่อง.	20
ตารางที่ 2-1 เทคนิคภาพและการสื่อความหมาย.....	112
ตารางที่ 3-1 องค์ประกอบ ประเด็น และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์	131
ตารางที่ 4-1 ภาพยนตร์จำแนกตามมุมมอง (จำนวน 57 เรื่อง)	140
ตารางที่ 4-2 ภาพยนตร์จำแนกตามมุมมอง และทศวรรษที่ถูกสร้าง (57 เรื่อง)	146
ตารางที่ 4-3 ภาพยนตร์จำแนกตามประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	148
ตารางที่ 4-4 การทำงานร่วมกันระหว่าง กลวิธีจากปฏิบัติการทางอุดมการณ์ และเครื่องมือในการเล่าเรื่อง	156
ตารางที่ 4-5 กลวิธีในการประกอบสร้างเรื่องเล่าตามทฤษฎีอุดมการณ์จำแนก ตามมุมมอง.....	159
ตารางที่ 4-6 กลวิธีในการประกอบสร้างเรื่องเล่าตามทฤษฎีอุดมการณ์ด้วยการผสม ความจริงกับความหลงจำแนกตามมุมมอง	164
ตารางที่ 4-7 กลวิธีในการทำกรณียกเว้นให้เป็นกรณีทั่วไปจำแนกตามมุมมอง	177
ตารางที่ 4-8 กลวิธีการยอมรับอุดมการณ์หลักอย่างเป็นธรรมชาติจำแนกตามมุมมอง ..	181
ตารางที่ 4-9 ลักษณะของภาพยนตร์แนวครอบงำ และขัดแย้งอำนาจของสังคม.....	187
ตารางที่ 4-10 โครงเรื่องที่พบเปรียบเทียบระหว่างภาพยนตร์ครอบงำ และภาพยนตร์ขัดแย้ง/ ต่อสู้	198
ตารางที่ 4-11 ตอนจบของภาพยนตร์ จำแนกตามภาพยนตร์ครอบงำ (มุมมองอุดมการณ์หลัก) และภาพยนตร์ขัดแย้ง/ ต่อสู้ (มุมมองอุดมการณ์ขัดแย้ง)	202
ตารางที่ 5-1 เกณฑ์ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ขัดแย้งกับสังคม	216
ตารางที่ 5-2 คุณลักษณะของผู้ขัดแย้งในด้านความสัมพันธ์ต่อสังคม	218
ตารางที่ 5-3 ลักษณะความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างผู้ขัดแย้ง กับสังคม	220
ตารางที่ 5-4 ลักษณะมิติที่พบในภาพยนตร์เกี่ยวกับบุคคลและกลุ่มคนที่ขัดแย้ง อำนาจของสังคม	222

ตารางที่ 5-5	ความสัมพันธ์ในลักษณะมิตรของผู้ขัดขึ้นจำแนกตามมุมมอง และประเด็นในการต่อสู้.....	230
ตารางที่ 5-6	ลักษณะของศัตรูที่พบในภาพยนตร์เกี่ยวกับบุคคลและกลุ่มคนที่ขัดขึ้น อำนาจของสังคม	234
ตารางที่ 5-7	ความสัมพันธ์ในลักษณะศัตรูระดับบุคคลและระดับสถาบันของผู้ขัดขึ้นฯ จำแนกตามมุมมองและประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	238
ตารางที่ 5-8	ความสัมพันธ์ในลักษณะศัตรูระดับสังคมและอุดมการณ์ของผู้ขัดขึ้นฯ จำแนกตามมุมมองและประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	239
ตารางที่ 6-1	การประกอบสร้างอุดมการณ์ให้แก่บุคคลและกลุ่มบุคคลที่ขัดขึ้นอำนาจ ของสังคมผ่านระบบสัญลักษณ์ของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์โดยจำแนก ตามมุมมองและประเด็นในการต่อสู้.....	249
ตารางที่ 6-2	อุดมการณ์จำแนกตามกลุ่มที่ขัดขึ้นอำนาจของสังคมกลุ่มต่างๆ	265
ตารางที่ 7-1	ข้อมูลพื้นฐาน เพศ วัย ชนชั้น การศึกษา และอาชีพ จำแนกตาม มุมมองอุดมการณ์และประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	273
ตารางที่ 7-2	ข้อมูลพื้นฐาน สถานภาพการสมรส เชื้อชาติศาสนา และการแต่งกาย จำแนกตามมุมมองอุดมการณ์และประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง).....	274
ตารางที่ 7-3	บุคลิกโดยรวมของตัวละคร จำแนกตามมุมมองอุดมการณ์และประเด็น ในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	275
ตารางที่ 7-4	บุคลิกโดยรวมของตัวละคร และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการขัดขึ้น/ต่อสู้ จำแนกตามมุมมองอุดมการณ์และประเด็นในการต่อสู้ (57 เรื่อง)	276
ตารางที่ 7-5	อัตลักษณ์ของผู้ขัดขึ้นอำนาจของสังคมที่ถูกประกอบสร้างเปรียบเทียบ ระหว่างอุดมการณ์หลักและอุดมการณ์ขัดขึ้น.....	279
ตารางที่ 7-6	อัตลักษณ์ของผู้ขัดขึ้นอำนาจของสังคมที่ถูกประกอบสร้างเปรียบเทียบระหว่าง ประเด็นเชิงการเมือง เศรษฐกิจ และประเด็นเชิงอัตลักษณ์.....	282
ตารางที่ 8-1	การจัดกลุ่มภาพยนตร์ตามระดับความเข้มข้นของกลวิธีที่ใช้ในการครอบงำ และ ขัดขึ้น/ ต่อสู้ ในภาพยนตร์.....	286
ตารางที่ 9-1	ลักษณะของภาพยนตร์แนวครอบงำ และขัดขึ้น/ ต่อสู้ อำนาจของสังคม ...	310

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2-1 การวิเคราะห์โครงสร้างและกลไกของสังคมอย่างมีพลวัตร.....	31
ภาพที่ 2-2 การเล่าเรื่องในการต่อสู้ทางอุดมการณ์.....	53
ภาพที่ 2-3 กระบวนการในการเล่าเรื่องตามแนวคิดเบอร์เกอร์.....	73
ภาพที่ 2-4 กระบวนการในการเล่าเรื่องตามแนวคิดเบอร์เกอร์.....	73
ภาพที่ 2-5 โครงสร้างการเล่าเรื่องตามแนวคิดกุสตาฟ เฟรย์แท็ก.....	94
ภาพที่ 2-6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	126
ภาพที่ 4-1 การจำลองภาพคู่ขัดแย้งในภาพยนตร์ตามกรอบการวิเคราะห์โครงสร้าง และกลไกของสังคมอย่างมีพลวัตร.....	152
ภาพที่ 6-1 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “ถึงจะมีตัวตนที่แตกต่างแต่ก็เป็นคนดีมีศักดิ์ศรี”	251
ภาพที่ 6-2 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “อุดมการณ์ขัดแย้งต้องสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด”	252
ภาพที่ 6-3 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “ถึงอ่อนแอก็จักสู้ดูสักหน”	253
ภาพที่ 6-4 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “ความยุติธรรมจะมาถึงในที่สุด”	254
ภาพที่ 6-5 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “พฤติกรรมนอกกรอบไม่มีวันจะได้รับความสุข”	255
ภาพที่ 6-6 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “แม้ว่าจะเป็นฝ่ายถูก กระทำ แต่ถ้าลุกขึ้นสู้ โดยใช้ความรุนแรงรัฐจะจัดการอย่างเด็ดขาด”	256
ภาพที่ 6-7 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “การรักษาอุดมการณ์ ขัดแย้งไว้อาจทำให้สูญเสียสิ่งต่างๆ”	257
ภาพที่ 6-8 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “ชาวบ้านอ่อนแอ ธรรมชาติจะลุกขึ้นสู้เอง”	258
ภาพที่ 6-9 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ “สู้ด้วยแนวทางสันติ แม้กฎหมายจะไม่ยุติธรรม”	259

	หน้า
ภาพที่ 6-10 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ "ชีวิตได้รับความสุขสมหวังเกินความคาดหมายในที่สุด"	260
ภาพที่ 6-11 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ "ชีวิตของคนชั้นล่าง จะสมหวัง ถ้ามีนายทุนสนับสนุน"	261
ภาพที่ 6-12 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ "บทบาทสำคัญกว่าความรู้สึกส่วนตัว"	262
ภาพที่ 6-13 การประกอบสร้างการเล่าเรื่องเพื่อผลิตอุดมการณ์ "หนีเสือปะจระเข้"	263
ภาพที่ 8-1 การประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้แก่ตัวละครใน "เทวดาเดินดิน"	295
ภาพที่ 9-1 ระดับความหมายของการขัดขืนอำนาจของสังคมที่แตกต่างกัน ในแต่ละประเด็น	304
ภาพที่ 9-2 การทำงานร่วมกันระหว่างกลวิธีตามทฤษฎีอุดมการณ์และ เครื่องมือในการเล่าเรื่องในภาพยนตร์	308